

ON
polish

online курси польської мови

Lekcja 1

CZŁOWIEK.
ZAPOZNAJEMY SIĘ.

POWITANIA

FORMY OFICJALNE

Dzień dobry (pani / panu / państwu)!

Dobry wieczór (pani / panu / państwu)!

Witam (pana / panią / państwa)!

FORMY NIEOFICJALNE

Cześć!

Hej!

Witaj / Witajcie!

Siema / Siemanko! / Siemka!

Do oficjalnych powitań – Dzień dobry! Dobry wieczór!

– możemy dodawać tytuł lub funkcję:

- > Dzień dobry, panie profesorze!
- > Dobry wieczór, pani doktor!
- > Dzień dobry, panie dyrektorze!

Natomiast niegrzeczny jest zwrot:

Dzień dobry, dyrektorze! Dzień dobry, doktorze!

Nie należy też dodawać nazwiska (Dzień dobry, panie Nowak!).

W kontaktach oficjalnych nieeleganckie jest także dodawanie imienia (Dzień dobry, pani Aniu!).

Studenci, zwracając się do nauczycieli akademickich, powinni używać tytułów naukowych:

- > Pani magister / Panie magistrze...
- > Pani doktor / Panie doktorze...
- > Pani profesor / Panie profesorze...

- > Panie magistrze, czy może pan mówić wolniej?
- > Pani doktor, czy może pani powtórzyć?
- > Panie profesorze, czy mogę się dzisiaj zwolnić z zajęć?

Mozna ich także używać przy powitaniach

(Dzień dobry, panie profesorze. Dzień dobry, pani magister).

Witam może powiedzieć osoba starsza do młodszej, stojąca wyżej w hierarchii społecznej (np. wykładowca do studenta, przełożony do podwładnego), ale nie odwrotnie.

ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE PO POWITANIU I REAKCJE NA NIE

FORMY OFICJALNE

Co u pani / pana / państwa słychać?
Jak się pani / pan miewa? / ma?

FORMY NIEOFICJALNE

Co (u ciebie / u was) słychać?
Jak leci?
Co (tam) u ciebie / u was?
Co (u ciebie / u was) nowego?
Jak się masz / macie?
Co (u ciebie / u was) dobrego?

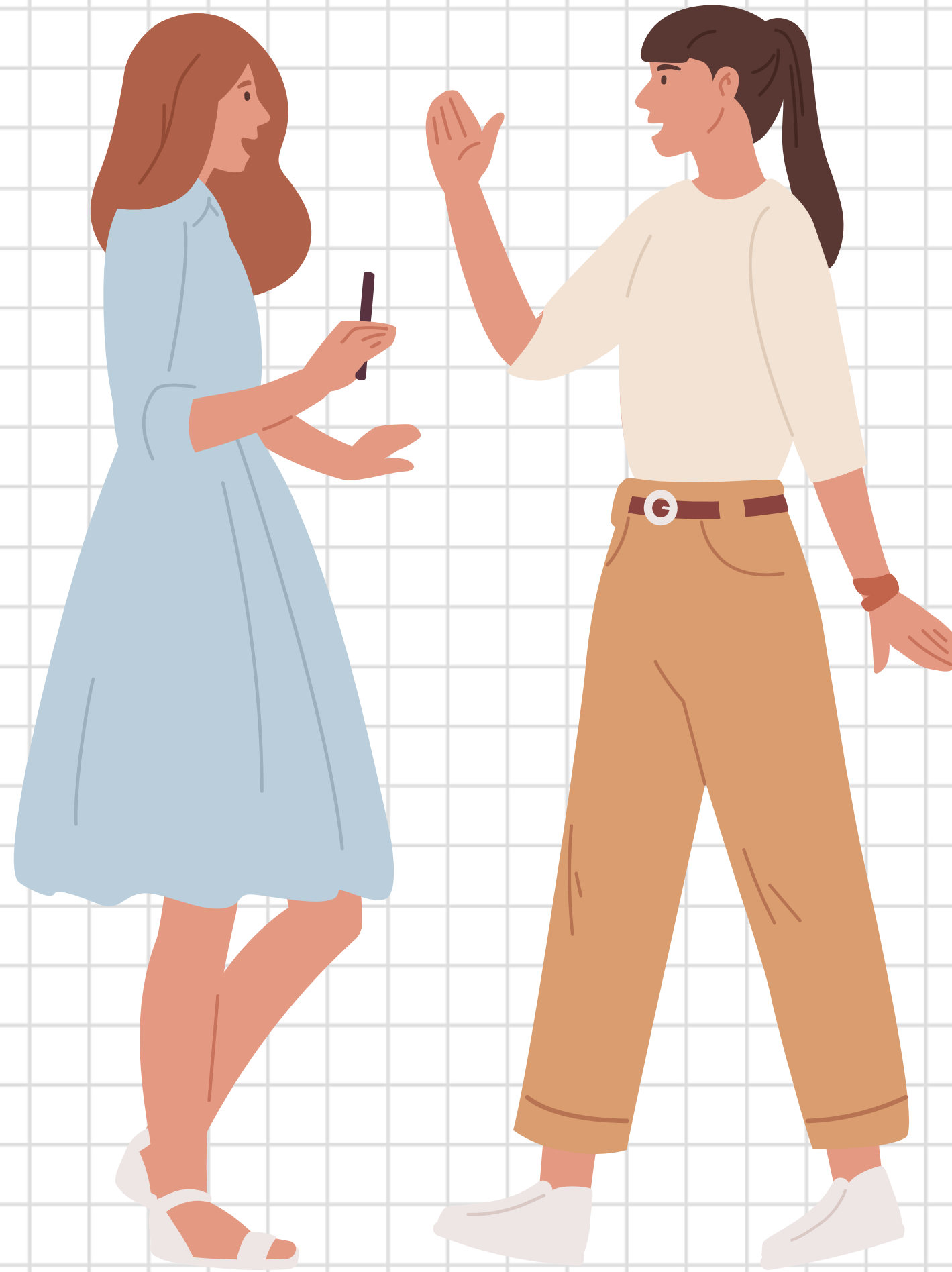
REAKCJA NA ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE

FORMY OFICJALNE

Dziękuję (u mnie / u nas) wszystko
w porządku. A u pani / pana / państwa?
Dziękuję, czuję się (bardzo) dobrze / świetnie.
Dziękuję, nie narzekam.
Niestety, ostatnio nie najlepiej!

FORMY NIEOFICJALNE

W porządku / W porzo.
Pomalutku.
Jako tako.
Świetnie. Wspaniale. Super.
Oby tak dalej.
Średnio. Tak sobie. Niespecjalnie.
Lepiej nie pytaj.
Fatalnie. Same problemy / kłopoty.

Nic nowego.

Wszystko po staremu.

Bez zmian.

Bywało lepiej.

POŻEGNANIA FORMY OFICJALNE

Życzę pani / panu miłego dnia!

Miłego dnia!

I nawzajem.

Życzę pani / panu powodzenia.

Miło mi było panią / pana spotkać.

Wzajemnie / nawzajem.

Ja pani / panu również.

Do widzenia!

Dobranoc!

Do zobaczenia!

Do miłego zobaczenia!

Żegnam!

FORMY NIEOFICJALNE

Trzymaj się (ciepło)!

Wszystkiego dobrego!

Powodzenia!

Tobie też / i tobie

Cześć!

Na razie!

Nara!

Pa! / Pa, pa! / No to pa!

Hej!

Do miłego!

Przysłówki

Przysłówki tworzy się od przymiotnika przez odrzucenie końcówki (-y lub -i)

i zastąpienie jej formantem -o lub -e.

Niektóre przymiotniki nie tworzą przysłówek, np. **drewniany, wczorajszy, kwadratowy.**

-o → przysłówki utworzone od wszystkich przymiotników z **wyjątkiem** zakończonych na -ny oraz -ty

tani - tanio

daleki - daleko

głupi - głupio

suchy - sucho

różowy - różowo

-e → przysłówki utworzone od przymiotników
z wygószonym -ny oraz -ty

łagodny - łagodnie

wygodny - wygodnie

smaczny - smacznie

zły - źle

trwały - trwale

-e → przysłówki utworzone od przymiotników
na -isty, -ity, -liwy, -iwy, -ywy

rzeczywisty - rzeczywiście

pracowity - pracowicie

sprawiedliwy - sprawiedliwie

uczciwy - uczciwie

fatszywy - fatszywie

Występują również przysłówki złożone:

- przyimek **po** i przymiotnik z końcówką **-u**

polski – po polsku

angielski – po angielsku

świński – po świńsku

ludzki – po ludzku

cichy – po cichu

prosty – po prostu

- przyimek **na** i przysłówek

na biało

na długo

na gorąco

na miękko

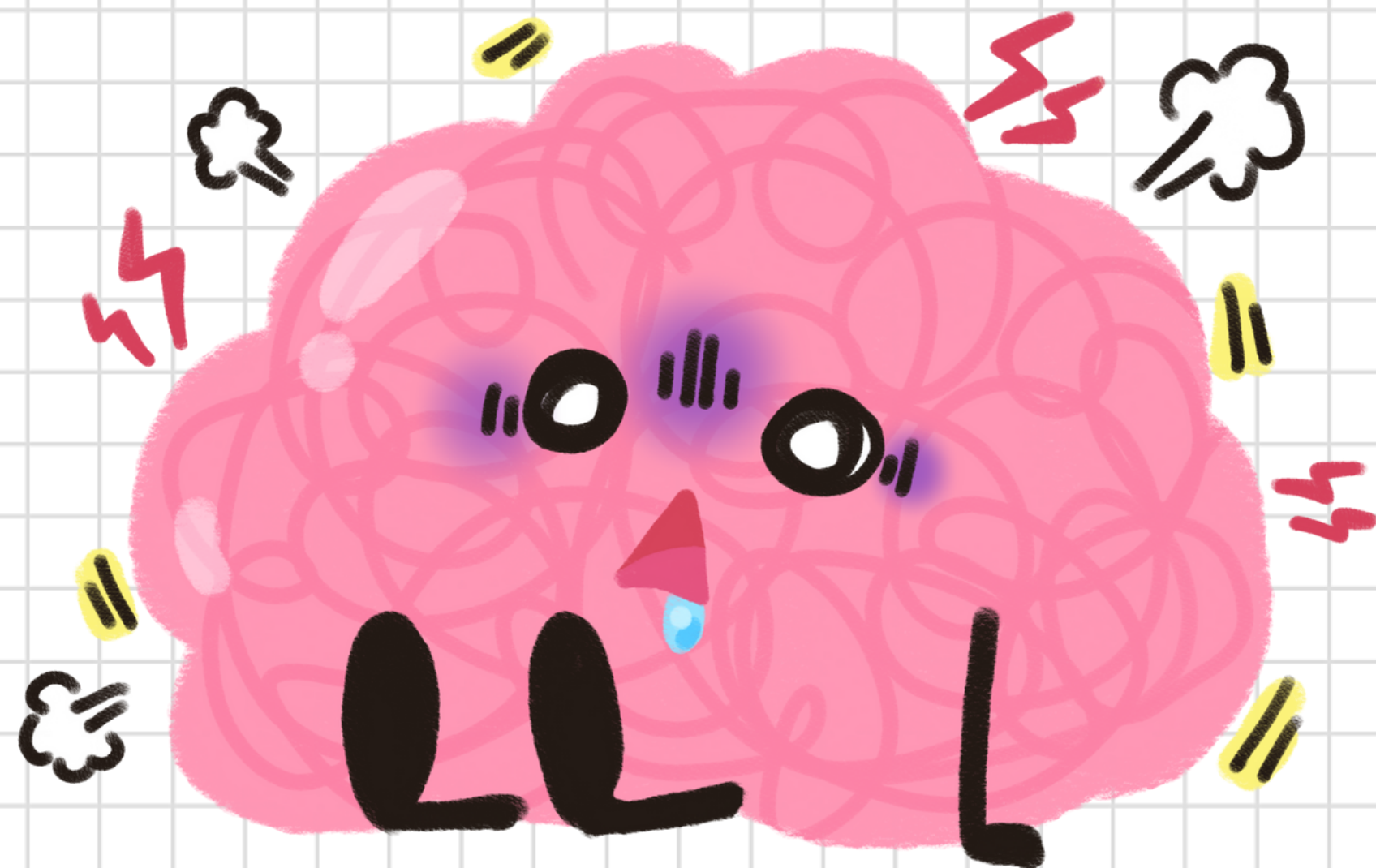
na pewno

na stojąco

!UWAGA!

dobrze, szczerze, świadomie, chłodno, ciasno,
ciepło, dawno, głośno, jasno, kolejno, konno,
mało, mało, mocno, osobno, pełno, późno,
równy, rychło, smutno, staro, śmiało, trudno,
wesół, wolno, zielony, zimno, źle

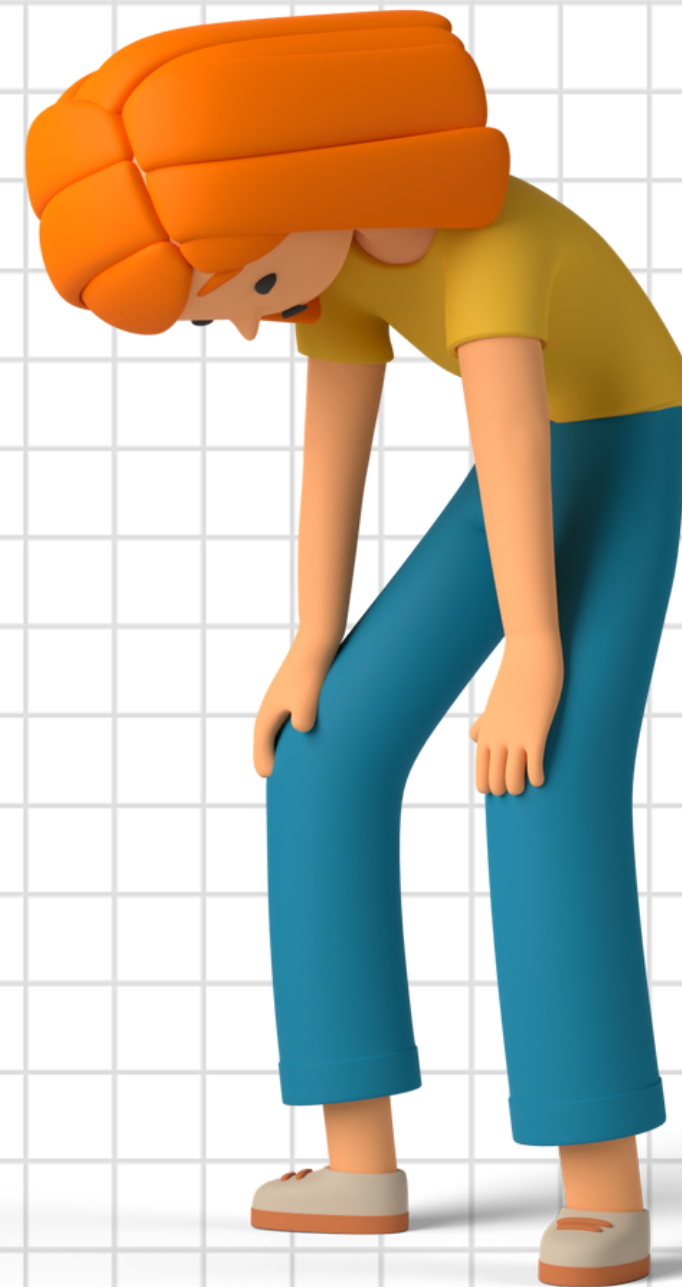
ALTERNACJE

t → l dorosty – dorosłe, zły – źle

r → rze dobry – dobrze, mądry – mądrze

s → ś miłosny – miłośnie, zazdrosny – zazdrośnie

t → ci pracowity – pracowicie

Niektóre przysłówki przyjmują obie formy:
z formantem -o i z formantem -e

pochmurny — pochmurno / pochmurnie

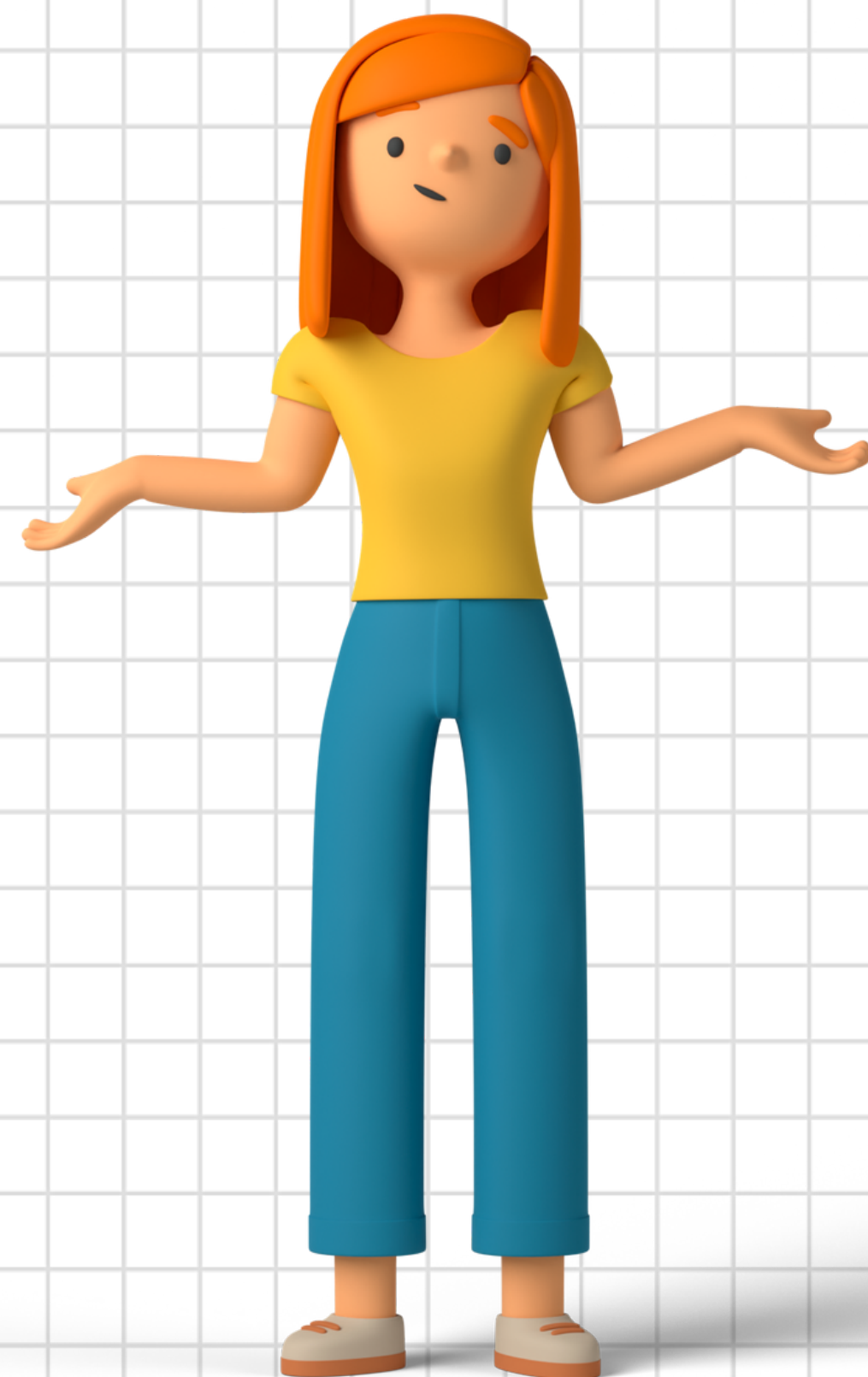
mglisty — mglisto / mgliście

równy — równo / równie

daleki — daleko / dalece

mity — mity / mile

wysoki — wysoko / wysoce

włosy

głowa

jasne

ciemne

duża

mała

długie

krótkie

włosy

proste

kręcone

gęste

cienkie

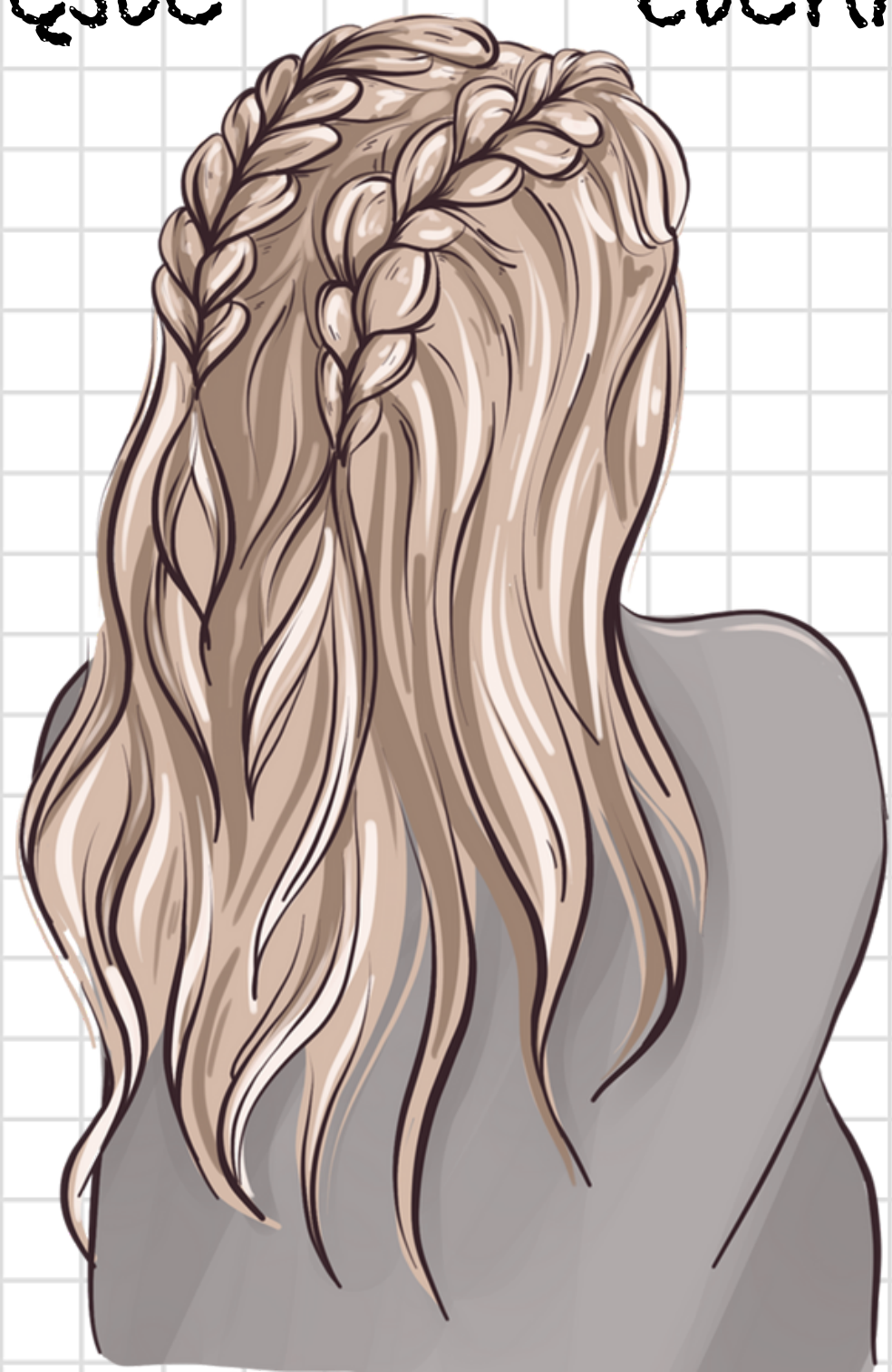
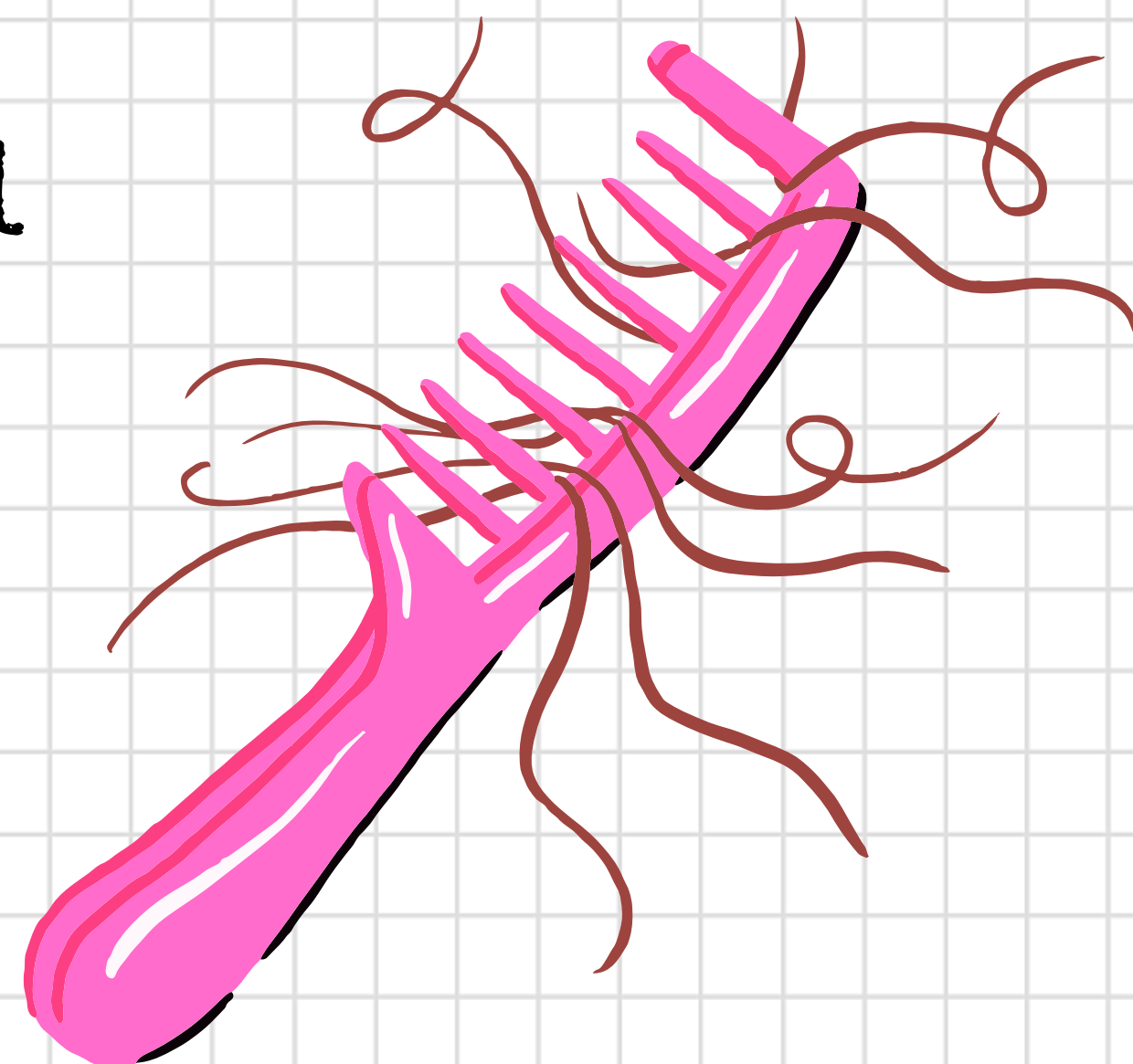
czarne

blond

rude

siwe

farbowane

włosy – волося

skóra – шкіра

czoło – чоло

brw – брова

oko – око

rzęsa – вія

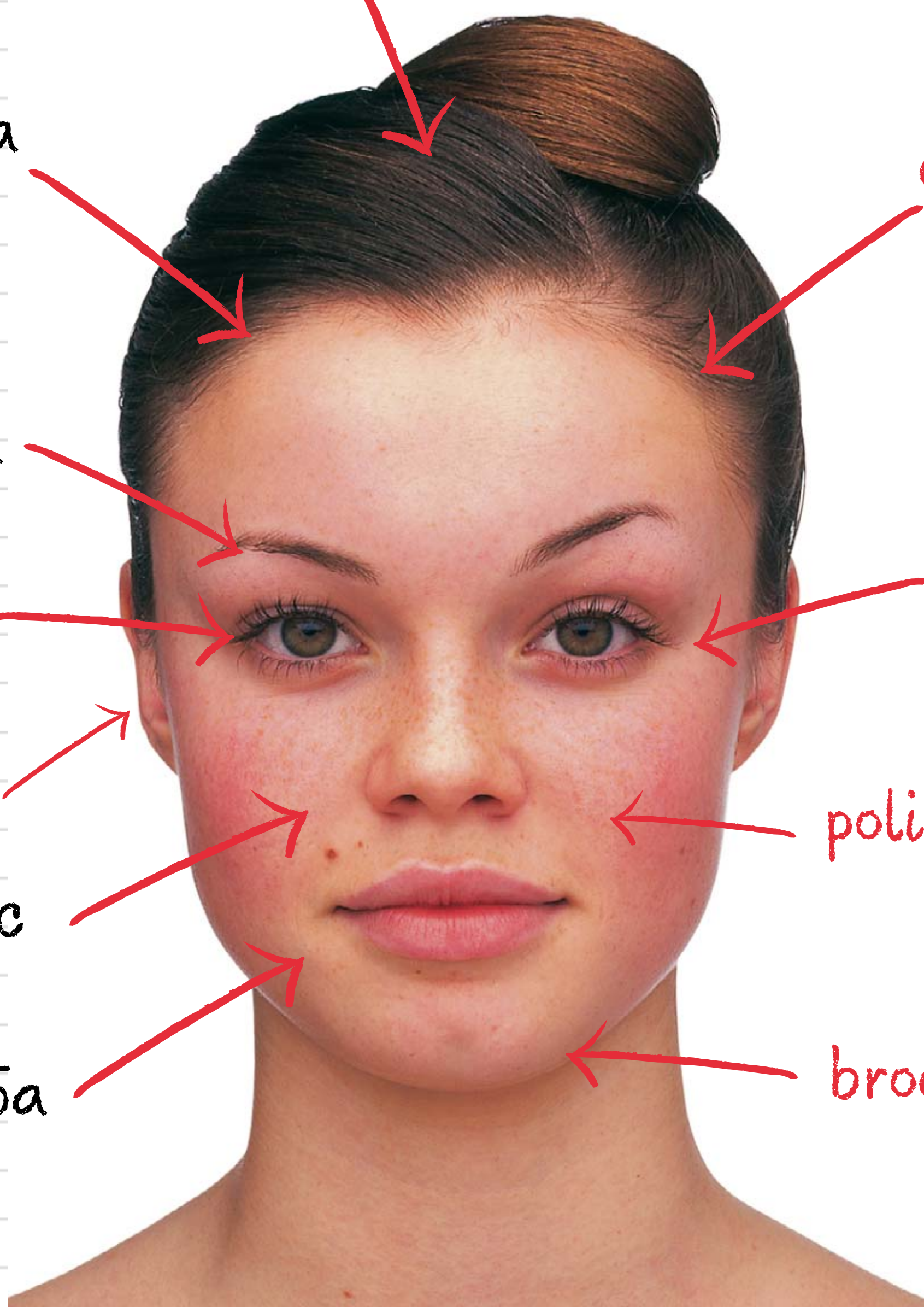
ucho – вухо

policzek – щока

nos – ніс

wargę – губа

broda – підборіддя

Twarz pełna

okrągła szczypta
owalna
piegowata

Rzęsy

długie krótkie gęste
sztuczne

blond **Włosy** gęste

jasne siwe proste kręcone
gęste ciemne długie
krótkie rzadkie rude

Brwi

zrosnięte cienkie
krzaczaste

Czoło

proste wysokie
wypukłe niskie

prosty **Nos** szeroki

zadarty cienki
duży krzywy mały

Szyja krótka
długa cienka
gruba
duże **Uszy** małe
odstające

Oczy niebieskie
małe zielone
duże orzechowce
czarne brązowe
piwne szare

Usta pełne
cienkie szerokie

Broda
zaokrąglona kwadratowa
spiczasta

MONIKA ma 19 lat i jest zgrabną, wysportowaną brunetką. Jest studentką pierwszego roku anglistyki i czasem lubi ubierać się niekonwencjonalnie. Mieszka w akademiku, a do skromnego stypendium dorabia opieką nad dzieckiem.

EWA ma 25 lat i jest niebieskooką blondynką o kręconych włosach. Od czterech lat jest żoną Pawła, z którym ma trzyletniego syna. Pracuje jako pielęgniarka w szpitalu.

ALICJA ma 32 lata i jest bardzo elegancką szatynką, zawsze nienagannie umalowaną i ubraną. Prowadzi dużą firmę handlową, więc dużo czasu spędza poza domem. Jest żoną Andrzeja i matką dwojga dzieci – siedmioletniego syna i o dwa lata młodszej córki. Mieszkają w dużym domu w dzielnicy willowej.

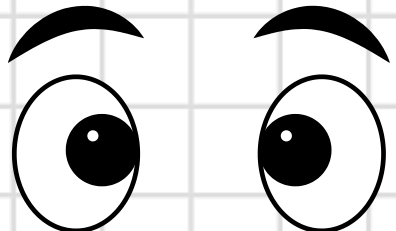
MARIA ma 35 lat i jest sekretarką. Po nieudanym, na szczęście bezdzietnym, małżeństwie żyje samotnie. Chodzi zawsze krótko ostrzyżona i bardzo skromnie ubrana. Mieszka razem ze swoją matką w starej kamienicy.

JACEK ma 22 lata i jest wysokim, szczupłym młodzieńcem o dość ekstrawaganckim stylu bycia. Studiuje prawo i ma tylko dwie miłości w życiu – Monikę i samochód, który dostał w prezencie od ojca. Mieszka z rodzicami w starej dziewiętnastowiecznej willi.

ANDRZEJ ma 33 lata, jest wysokim, przystojnym brunetem. Pracuje jako informatyk– programista, w związku z czym może siedzieć w domu, co uwielbia, ponieważ jest z natury domatorem. Chętnie zajmuje się dziećmi i ogrodem.

PAWEŁ jest czarnowłosym, wąsatym trzydziestolatkiem o ciemnej cerze. Jest lekarzem, a ponieważ zawsze jest uśmiechnięty, wszyscy go lubią. Mieszka z żoną i dzieckiem w trzypokojowym mieszkaniu w bloku.

KRZYSZTOF ma 36 lat, jest blondynem i wszyscy uważają go za dziwaka. Mieszka samotnie w kawalerce i zajmuje się tylko swoją pracą – jest biologiem. Nigdy nie był żonaty i utrzymuje jedynie kontakty towarzyskie ze swoim przyjacielem z czasów studenckich.

oczy

Bardzo **duże, jasne** są znakiem dużej wrażliwości, otwartości na świat i ludzi. **Małe, ciemne** świadczą o niezwyklej bystrości umysłu i umiejętności głębszej refleksji. Kiedy mają **okragły kształt**, wskazują na osoby, które działają intuicyjnie (trochę jak dzieci).

usta

Jeżeli tworzą **linię prostą**, oznaczają zrozumienie, chłodne podejście do rzeczywistości oraz umiejętność planowania. **Wysoko uniesione** są znakiem niezdecydowania, a kiedy ich **łuki lekko opadają na końcach**, świadczą o wrażliwości i melancholijnym usposobieniu.

Ściągnięte w dół lub **zmarszczone** ujawniają umiejętność rządzenia innymi.

uszy

Mate, o delikatnej budowie świadczą o skłonności do niepotrzebnego zamartwiania się, myślenia o tym, co się zdarzyło i co może się stać. **Duże** oznaczają pewność siebie i umiejętność podejmowania dojrzałych decyzji w każdej sytuacji. **Przylegające do głowy** mówią o cierpliwości, umiejętności słuchania i wydawania trafnych opinii. Z kolei **odstające** charakteryzują naturę badawczą, przenikliwą i pełną wątpliwości.

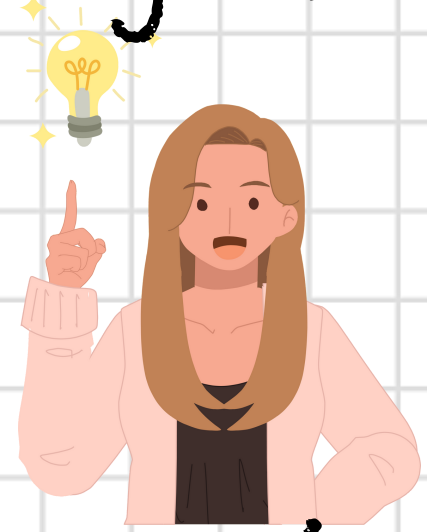
nos

Proporcjonalny (1/3 długości twarzy) jest uznawany za najpiękniejszy, a także za oznakę bystrości, spostrzegawczości oraz gotowości do działania. **Krótki, zadarty** świadczy o zdolności do gwałtownych zachowań i działania pod wpływem emocji.

Długi sygnalizuje podejrzliwość, nieufność i powolniejsze reakcje na bodźce zewnętrzne

inteligentny / -a

otwarty / -a

towarzyski / -a

energiczny / -a

pewny / -a siebie

mądry / -a

ciekawyy / -a

dobrze zorganizowany / -a

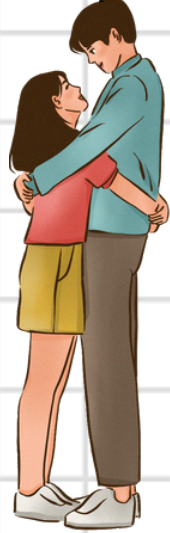
wrażliwy / -a

dynamiczny / -a

romantyczny / -a

oryginalny / -a

pracowity / -a

zdecydowany / -a

spokojny / -a

sympatyczny / -a

odważny / -a

zabawny / -a

interesujący / -a

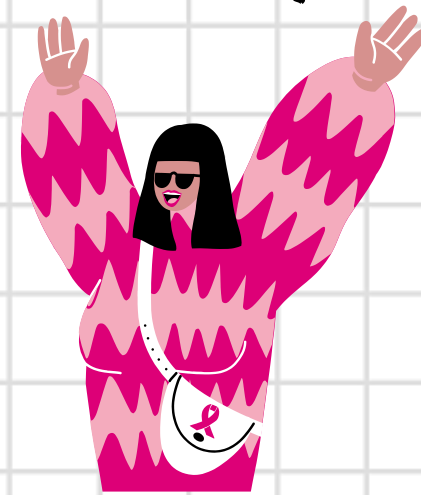
ambitny / -a

wesoły / -a

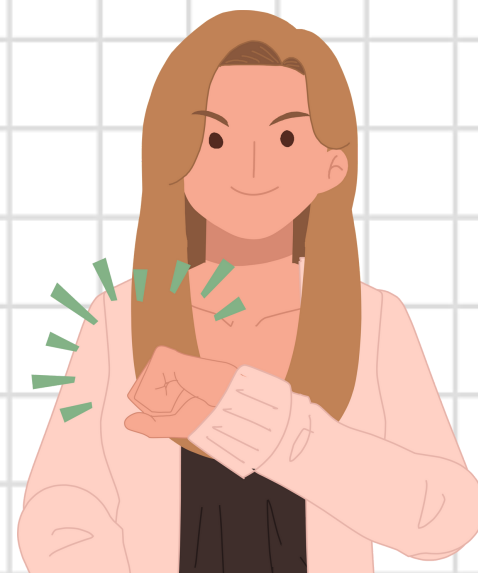
śmieszny / -a

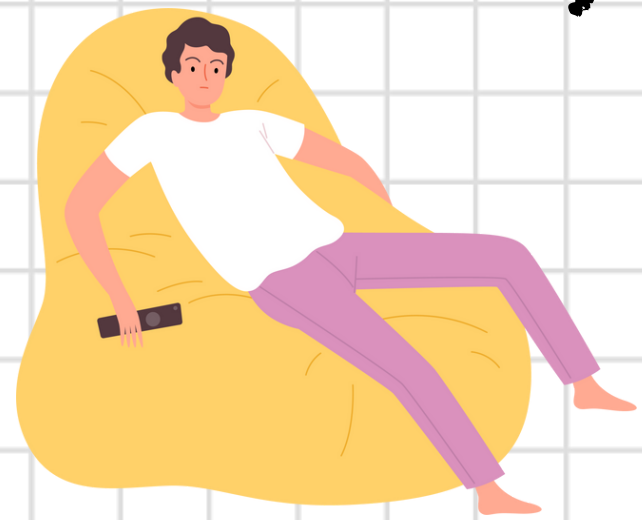
niezależny / -a

spontaniczny / -a

mało ambitny / -a

smutny / -a

arogancki / -a

mało spontaniczny / -a

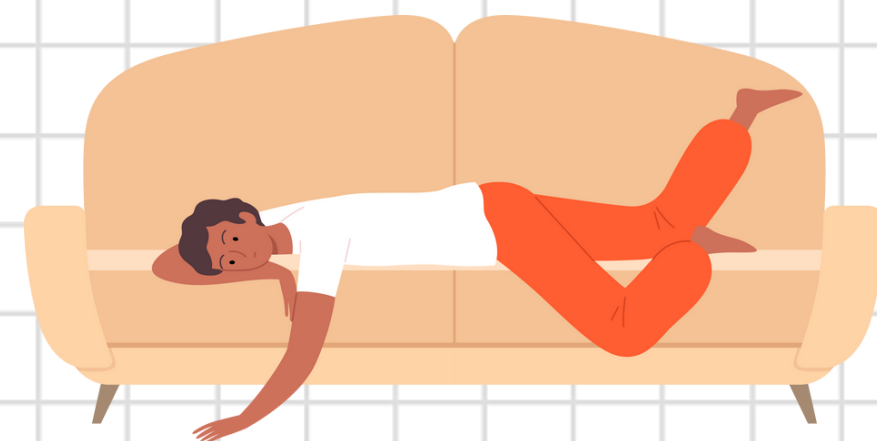
zarozumiaty / -a

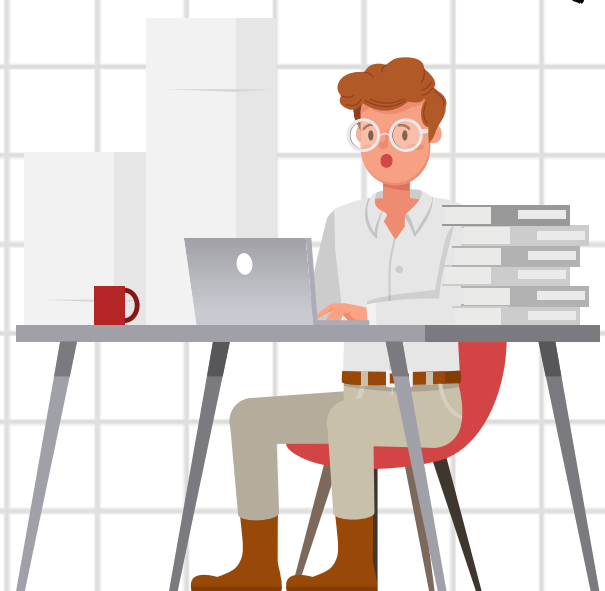
leniwy / -a

mało romantyczny / -a

przeciętny / -a

poważny / -a

mało zabawny / -a

rozsądny / -a

nerwowy / -a

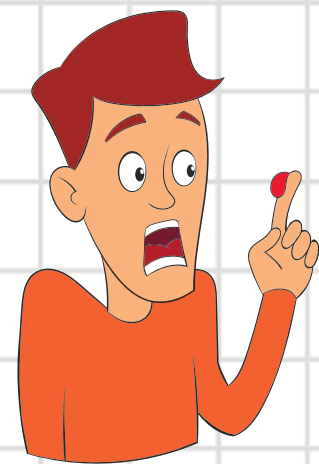
zamknięty / -a w sobie

nieciekawy / -a

nieśmiały / -a

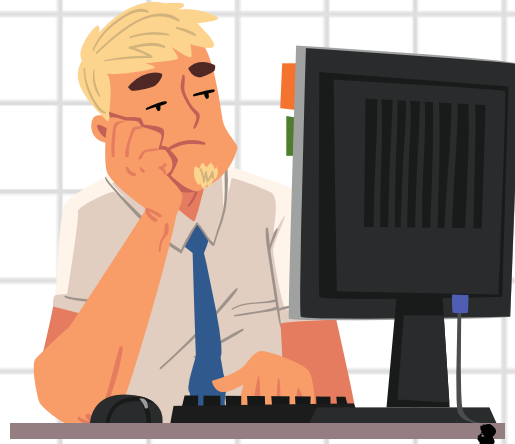
niewrażliwy / -a

niesympatyczny / -a

nudny / -a

mało odważny / -a

nietowarzyski / -a

zależny / -a

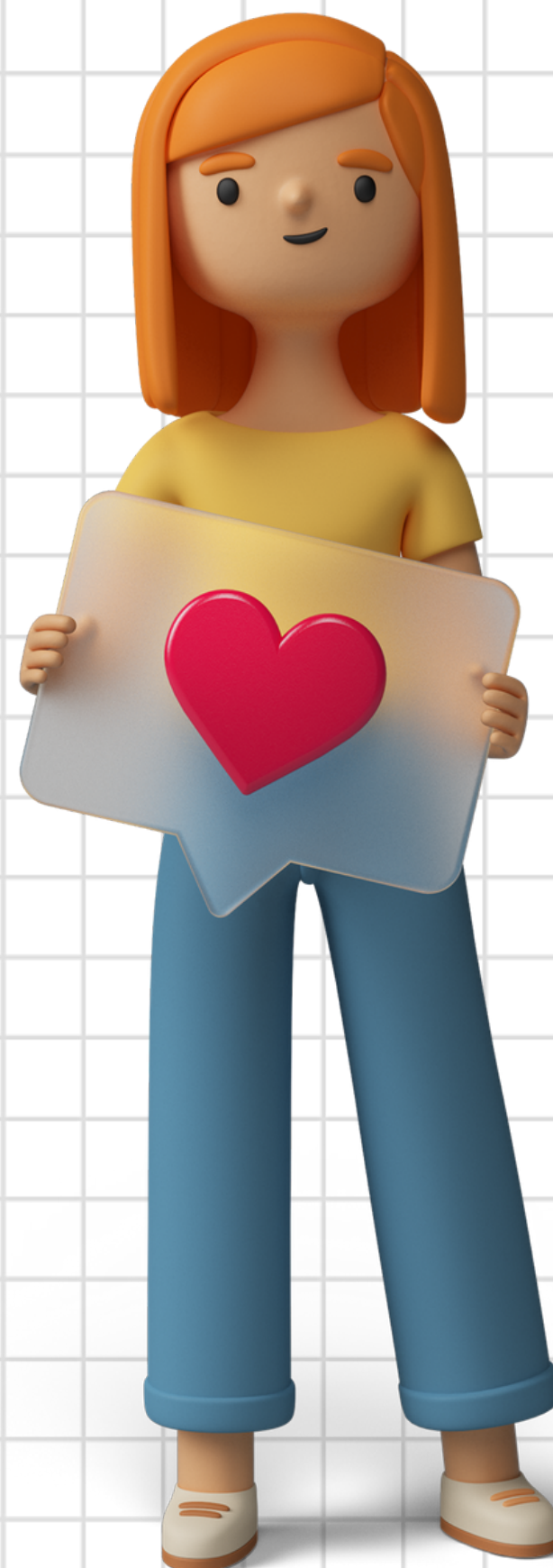
roztrzepany / -a

niezdecydowany / -a

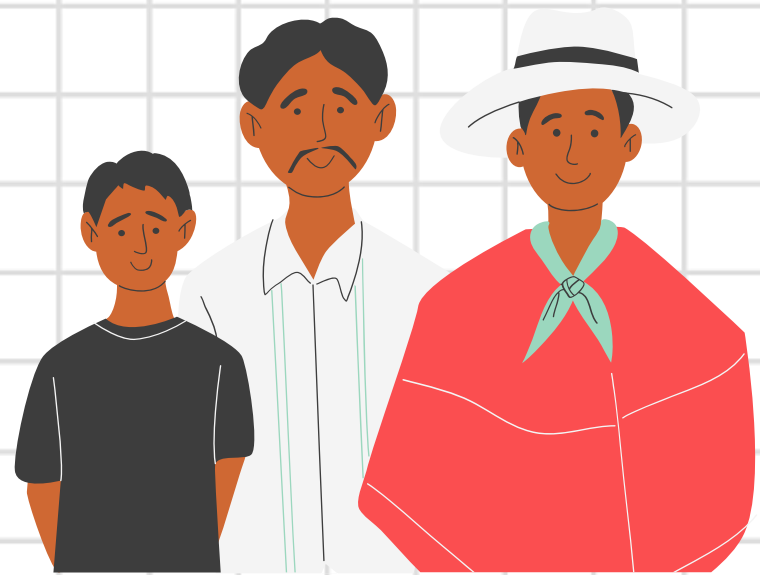
- To świetna dziewczyna, chociaż bywa niesympatyczna.
- Romek jest miłym chłopcem.
- To bardzo uprzejmy człowiek.
- Fajna dziewczyna!
- Marek jest super!
- On wygląda na inteligentnego; ona wygląda na mądrą osobę.
- On / ona mnie irytuje.
- Trudno powiedzieć coś złego o...
- To bardzo kontrowersyjna osoba.
- Nie rozumiem dlaczego krytykujesz...
- Nie rozumiem...
- Denerwuje mnie jego / jej... (+ mianownik)
- Zgadzam się z tobą. / Nie zgadzam się z tobą.
- Masz rację. / Nie masz racji.

wiek stary

dorosty młody

w średnim wieku dziecko

wzrost

wysoki
niski średni

budowa ciała

gruby chudy szczupły

tegi krepy

